

Aan

Staatssecretaris
Minister voor N en S

nota

Stremmingen treinverkeer door dassen

TER BESLISSING

Datum

21 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/84965

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Beslistermijn

22-03-2023

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 21 maart heeft ProRail besloten het treinverkeer tussen Den Bosch en Boxtel stil te leggen. Vanwege een groot risico op verzakking van het spoor kan de veilige berijdbaarheid niet langer gegarandeerd worden. Dit wordt veroorzaakt door de aanwezigheid van dassenburchten in en om het spoor bij Esch. Hier is meer graafwerk gezien dan eerder. Op 13 maart heeft ProRail het treinverkeer tussen Leeuwarden en Stavoren ook al moeten stilleggen door dassenburchten bij Molkwerum. Ook hier was meer activiteit waargenomen en waren meer dassen gezien dan eerder. Op beide trajecten is nog niet duidelijk wanneer de treindienst hervat kan worden.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde Kamerbrief – mede namens de Minister voor Natuur en Stikstof - te versturen om de Kamer te informeren over de problematiek en de aanpak.

Kernpunten

Alleen herstel van het spoor (calamiteitenherstel) is op beide locaties onvoldoende: er moeten grootschalige(re) werkzaamheden uitgevoerd worden. De inschatting van ProRail is dat zowel in Esch als Molkwerum het spoor open gegraven moet worden en burchten en gangen dichtgemaakt moeten worden voordat de situatie veilig genoeg is om de treinen weer te laten rijden. Er is daarom toestemming nodig van het bevoegd gezag om aan de slag te kunnen.

Krachtenveld

De Minister voor Natuur en Stikstof en voor haar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is het bevoegd gezag om de noodzakelijke ontheffing te verlenen. Na een zorgvuldige afweging kunnen de werkzaamheden in en om het spoor plaatsvinden. Op 21 maart heeft er, mede op uw verzoek, spoedoverleg plaatsgevonden tussen IenW, ProRail, RVO en het ministerie van LNV en AZ over de ontstane situatie en de aanpak.

Toelichting

Financiële/juridische overwegingen

De das is een beschermde diersoort, wat betekent dat er een zorgvuldige afweging moet plaatsvinden bij onder andere verplaatsing of het doden van

dassen. ProRail heeft inmiddels, zoals voorgeschreven in de Wet Natuurbescherming, ontheffingen aangevraagd voor het treffen van maatregelen bij zowel Molkwerum als Esch. Voor beide locaties een plan van aanpak opgesteld, waarbij gebruik gemaakt is van de kennis en expertise van de stichting Das en Boom. ProRail zal alvast starten met het plaatsen van terugslagkleppen bij de burcht in Esch. Deze kleppen zorgen ervoor dat de dassen veilig hun burcht kunnen verlaten zonder terug te kunnen keren. Daardoor kan ProRail zo snel mogelijk starten met de graafwerkzaamheden zodra de ontheffing verleend is.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

RVO heeft deze aanvragen in behandeling en zowel het ministerie van LNV als IenW pakken deze zaak met de hoogste prioriteit op om deze aanvraag op korte termijn tot een goed einde te brengen. Daarbij zal wel een zorgvuldige afweging moeten plaatsvinden. Op dit moment kan RVO nog niet inschatten hoe lang de behandeling gaat duren. ProRail en het ministerie van LNV hebben RVO aangeboden kennis en expertise te delen waar dit kan helpen de behandeling te versnellen. Ook zal de stichting Das en Boom betrokken worden.

Het stilleggen van het treinverkeer op deze twee trajecten heeft gevolgen voor tienduizenden treinreizigers. Dit is vitale infrastructuur, waar mensen van afhankelijk zijn om bij hun werk, school of familie te komen. NS heeft als gevolg van het besluit van ProRail intercity's om laten rijden via Tilburg en stopbussen ingezet ter vervanging van de sprinterdiensten. De extra reistijd bedraagt 30 tot 60 minuten. Het spoorgoederenvervoer wordt omgeleid over de Brabantroute. Tussen Leeuwarden en Stavoren worden stopbussen ingezet ter vervanging van de sprinterdiensten van concessiehouder Arriva. De extra reistijd bedraagt hier 15 tot 30 minuten.

Molkwerum en Esch zijn niet de enige locaties waar dassen in (de directe omgeving van) het spoor aanwezig zijn. ProRail geeft aan dat er ongeveer 40 locaties in Nederland zijn waar dit het geval is. Er valt niet uit te sluiten dat ook elders op termijn instabiliteit van het spoor ontstaat waardoor het treinverkeer stilgelegd moet worden. Daarom zal deze situatie aangeprepen worden om met de betrokken partijen aan de slag te gaan met een structurele aanpak.

Communicatie

ProRail heeft de reden voor het stilleggen van het treinverkeer via nieuwsberichten op haar website gedeeld. NS heeft de reisplanner bijgewerkt. De afgelopen dagen is de problematiek van dassen - maar ook andere soorten als bevers - in en om het spoor opgepikt door diverse (landelijke) media. Het bericht dat het treinverkeer tussen Den Bosch en Boxtel stilgelegd is heeft voor veel media-aandacht gezorgd.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief Stremmingen treinverkeer door dassen	Kamerbrief Stremmingen treinverkeer door dassen

Datum

21 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/84965

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1